

2. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 34. Ст. 22.

УДК 342. 9

Андрій Сергійович ШАПОШНИК,

аспірант кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету

ДО ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Аналіз діяльності багатьох державних органів нерідко зумовлює потребу в з'ясуванні їх ролі та визначенні місця відповідного суб'єкта у системі органів державної влади. Вирішенню цього завдання сприятиме дослідження адміністративно-правового статусу Державної аудиторської служби України (далі – Держаудитслужби) як одного з суб'єктів, уповноважених здійснювати державний фінансовий контроль.

Питання адміністративно-правового статусу органів державного фінансового контролю перебувало в полі зору таких науковців, як І. А. Андреев, М. Й. Климко, Л. М. Крамаровський, Н. І. Обушна, В. Ф. Піхоцький та ін. Разом із тим зважаючи на одну з визначальних ролей Держаудитслужби як суб'єкта здійснення державного фінансового контролю ця тема потребує дослідження.

Аналізуючи цю проблематику перш за все потрібно визначити й дослідити поняття «адміністративно-правового статусу Держаудитслужби». Необхідно вказати, що «адміністративно-правовий статус» являє собою одну зі складових статусу правового й конкретизує зміст того чи іншого суб'єкта у певній сфері правовідносин. Під таким статусом, на думку Т. А. Коломоець, потрібно розуміти «... сукупність суб'єктивних прав і обов'язків закріплених нормами адміністративного права за певним органом» (1, с. 64). Можна сказати, що особливість цього статусу полягає у визначенні становища конкретного суб'єкта за допомогою адміністративно-правових норм.

Доцільно погодитися з висловлювання В. Б. Авер'янова, який стверджує, що «виходячи з аналізу природи адміністративно-правового статусу, можна зробити висновок, що він відображає становище суб'єкта щодо органів, які виконують функції управління, контролю й нагляду, закріплює обов'язки й відповідальність суб'єкта цих органів» (2, с. 27). Відповідно детальний аналіз цього статусу сформує уявлення про роль і місце будь якого суб'єкта окреслить його права та обов'язки тощо.

Беручи до уваги вищезазначене, запропонуємо власне розуміння поняття адміністративно-правового статусу Держаудитслужби.

Під адміністративно-правовим статусом Держаудитслужби слід розуміти сукупність встановлених і гарантованих державою адміністративно-правових норм, які визначають межі діяльності цього суб'єкта під час виконання нею власних завдань.

Потребує уваги питання щодо визначення елементного складу статусу цієї структури. На переконання В. В. Кваніної, «правовий статус юридичної особи як колективного суб'єкта адміністративно-правових відносин не може бути представлений без таких складових як порядок утворення, реорганізації та ліквідації суб'єкта, установчі документи юридичної особи, внутрішня структурна організація, права й обов'язки суб'єкта його відповідальність» (3, с. 73). Зважаючи на вказану думку, а також усвідомлюючи особливості нормативно-правового регулювання діяльності Держаудитслужби вважаємо за доцільно до складових її адміністративно-правового статусу включити такі елементи: 1) права; 2) обов'язки; 3) юридичні гарантії реалізації прав і обов'язків.

Стосовно прав і обов'язків досліджуваного державного органу, то слід сказати, що вони займають особливе місце серед іншим складових, будучи системоутворюючими елементами. Права Держаудитслужби направлені на забезпечення реалізації законодавчо визначених завдань, зокрема реалізації політики у сфері державного фінансового контролю, здійснення такого контролю, а також надання адміністративних послуг. Це стосується й обов'язків, які визначають необхідну модель поведінки під час їх виконання. До прикладу, в разі державного фінансового контролю працівник повинен керуватися нормами чинного законодавства та виконувати вказівки своїх керівників, у випадках виявлення зловживань і порушень передавати правоохоронним органам матеріали ревізій, а також повідомляти про виявлені зловживання й порушення відповідним органам, забезпечувати дотримання правового режиму інформації з обмеженим доступом тощо (4).

З приводу гарантій діяльності цього суб'єкту, то вони сприяють ефективному виконанню поставлених перед досліджуваним органом завдань шляхом реалізації прав і виконання обов'язків. Вони формують сприятливі правові умови для здійснення прав, а також забезпечують їх захист і охорону.

Розглянувши це питання доцільно вказати, що під адміністративно-правовим статусом цього Держаудитслужби слід розуміти сукупність встановлених і гарантованих державою адміністративно-правових норм, які визначають межі діяльності цього суб'єкта під час виконання нею власних завдань. До структури цього статусу доцільно віднести такі елементи: 1) права; 2) обов'язки; 3) юридичні гарантії реалізації прав і обов'язків; 4) юридична відповідальність за порушення чинного законодавства.

Список бібліографічних послань:

1. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. К.: Юрінком Інтер, 2011. С. 576.
2. Авер'янов В. Б. Виконавча влада і адміністративне право. ІнЮре, 2002. С. 668.
3. Кванина В. В. Гражданско-правовое регулирование отношений в сфере высшего профессионального образования: монография. М.: Изд-во «Готика», 2005. С. 432.
4. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26. 01. 1993 р. № 2939-ХІІ. Дата оновлення: 27. 01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>. (дата звернення: 09. 04. 2019).